

VRAAG EN ANTWOORD

Op de vraag van de Heer **Willy Lippens** (Gh. Tyd. 1990 - Nr. 2 - pp. 107-108) ontvingen wij 2 antwoorden.

De Heer **Jean Eeckhout** schrijft ons :

"Het moet Nicolas Feyerick betreffen (Gent 1826-1893) echtgenoot van Esther Verhaeghe de Naeyer. Zijn zoon Ferdinand was gehuwd met Madeleine Dumonceau de Bergendael. Zijn kleinzoon Ridder Robert (1892-1940), echtgenoot van Marcelle van Nuffel d'Heyndonck, sneuvelde als reserve-majoor bij de slag aan de Leie. Hij liet geen mannelijke afstammelingen na. Zijn neef Jacques-Guy Feyerick, Bredabaan 528 te 2130 Brasschaat, zou u waarschijnlijk beter kunnen inlichten, zo niet, het stadsbestuur Gent. De Feyericks zijn een edele familie die, te Gent, een rol gespeeld heeft in de katoennijverheid." De Heer **David Maes** heeft een duik genomen in de kranten van 136 jaar geleden om te trachten te achterhalen waarom N.G. Feyerick en L. Brack een medaille voor "menslievendheid, zelfopoffering en moed" ontvingen. Hij vond het antwoord, wat betreft de eerste, in de "Gazet van Gent" van 10 maart 1854 :

"Dinsdag om vier uer nanoen, viel by de Verlorenbroodbrug een kind in het water. De heer Feyerick, fabrikant alhier, sprong gansch gekleed in het water en had het geluk het kind aen de dood te onttrekken".

In de "Wegwijzer der Stad Gent" van 1853 staat diezelfde vermeld als : "Feyerick Nic, filateur de lin, r.n. St. Pierre 47 (Sint-Pietersnieuwstraat)". Uit het aangehaalde krantenbericht blijkt dat de datum die voorkomt op de medaille betrekking heeft op het feit en niet op de datum van uitreiking.

Spijtig genoeg vonden we geen gelijkaardige vermelding terug in dezelfde krant wat betreft L. Brack. Het is niet uitgesloten dat andere kranten hiervan gewag hebben gemaakt. Ter informatie : in de meeste Gentse archieven (S.A.G., R.A.G., B.R.U.G.) kunnen oude kranten geraadpleegd worden.

De Heer **David Maes** antwoordde ook op de vraag van de Heer **Guido Cornelis** (Gh. Tyd. 1990 - Nr. 2 - p. 106) :

1. Waar bevond zich de Sleutelstraat? In "Oude straatnamen van Gent" van Dr. Victor Fris (Gent, 1925) lezen we - in oude spelling : "SLEUTELSTEGHE of SLEUTELSTRAAT - was de naam van den weg geleidende naar den Gruis- of Grijsberg, in de wijk Over-Schelde. Die steeg verdween in 1883 met de vorming der Vlaanderenstraat."

2. Wat wordt bedoeld met "In het oud Kasteel"? Alhoewel we hieromtrent geen uitsluitsel kunnen geven kunnen we toch vooropstellen dat er te Gent slechts twee bouwwerken geweest zijn die in aanmerking kwamen voor de term "oud kasteel" nl. het Gravensteen en het Spanjaardkasteel. Daar het Spanjaardkasteel in 1827 werd afgebroken en dus in 1850 niet meer bestond, komt

enkel nog het Gravensteen in aanmerking. Iets wat blijkbaar nogal eens vergeten wordt is dat vóór de restauratie op het einde van de 19de eeuw, in het Gravensteen niet enkel fabrieken waren ondergebracht maar bovendien ook nog een aantal onvermijdelijk erbij horende beluikhuisjes. Het is dus niet uitgesloten dat Karel Aerts in één van die huisjes woonachtig was op het ogenblik dat hij huwde in 1850. Karel Aerts komt niet voor op de lijst van de bakkers in de "Wegwijzer der Stad Gent", wat er op kan wijzen dat hij als bakkersknecht werkzaam was.

Vraag van de Heer **Mark Rummens**.

"Kan iemand nadere informatie en/of illustratiemateriaal bezorgen nopens een -blijkbaar omwald - kasteel dat gelegen was aan de oostzijde van de Patijntje-straat, juist voor het huidige kruispunt met de Sportstraat? Dit kasteel staat op ieder detailplan vanaf de zeventiende eeuw aangeduid (o.m. in de kadasterboeken van Bochoute en van Dedeken van resp. 1691 en 1791). Rond 1935 moet het gesloopt zijn."

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Naar aanleiding van het artikel "Straatnamen in Gent" (Gh. Tyd. 1990 - Nr. 2 - pp. 100-101) ontvingen wij de volgende aanvulling van Mevrouw **Suzanne Janssens** :

Hetgeen de nummering van de huizen te Gent betreft meen ik het volgende te weten. Volgens de algemene regel begint de nummering aan het Stadhuis (zie Klein Turkije en de Zonnestraat, die aan de Kouter begint!). Een uitzondering op deze regel zijn de straten, die van een hoofdweg naar een minder belangrijke weg lopen (de Hoogpoort begint aan de Groentenmarkt en eindigt aan de Nederpolder, de Onderstraat begint aan de Langemunt en eindigt aan de Zandberg). Pleinen worden genummerd in de richting van de uurwijzers (Goudenleeuwplein, Botermarkt).

Iedere tien jaar moet een volkstelling plaats hebben. Deze telling gaat gepaard met een aanpassing van de huisnummers. Vroeger werden alle poorten en deuren genummerd. Vanaf ± 1960 wordt er genummerd per gezin of instelling, zodat sindsdien een ingang verschillende nummers of soms geen nummer bezit! In de volksmond wordt het Sint-Jorishof het "eerste huis van Gent" genoemd.

Een andere aanvulling, maar dan nopens het artikel over het Guislaininstituut (Gh. Tyd. 1990 - Nr. 2 - pp. 58-76) komt van Prof. Dr. A.K. Evrard. Hij schrijft : "Op blz. 69 is blijkbaar iets weggevallen; men leze : De eerste professor was Dr. M. Hamelinck, en na hem zullen achtereenvolgens Prof. R. Nyssen, Prof. J. De Busscher en Prof. E. Verbeek in goede relatie met het bestuur van de instelling hun opleidingstaak verderzetten, tot in 1975 de Afdeling Psychiatrie in het Universitair Ziekenhuis te Gent wordt geopend (nieuwbouw K. 13)".

BIBLIOGRAFIE

Onlangs verscheen het boek "Quelques aspects de la Vie en Flandre au XVIIIe siècle" van J. d'Udekem d'Acoz.

Een bijzonder boeiend boek, zeker voor Gentenaars, want het kan niet missen dat, wanneer men het heeft over het leven in Vlaanderen in de 18e eeuw, het voor een groot deel om Gent gaat.

Om van het boek volop te kunnen genieten moet men wel een elementaire kennis bezitten van de Europese geschiedenis in de 18de eeuw, maar dat zal voor de meeste heemkundigen wel geen probleem vormen.

Wat het boek zo aantrekkelijk maakt is dat er veel aandacht besteed wordt aan "la petite histoire". "Petite histoire" die vaak een veel zuiverder beeld geeft van het verleden dan de "grote geschiedenis" dit doet.

Een eeuw waarin heel wat gebeurde : de successieoorlog van Spanje, deze van Oostenrijk, de Franse invasie onder Lodewijk XV, Maria-Theresia, Jozef II, de Brabantse Omwenteling, de Franse invallen, de Oostenrijkse restauraties, enz.

Wij zien in Gent figuren verschijnen als de Hertog van Marlborough, Eugène de Savoie, de Tzaar van Moscovië, Lodewijk XV, François de Lorraine (de toekomstige echtgenoot van Maria-Theresia), Charles de Lorraine, etc. etc. Wij leven de gebeurtenissen mee alsof wij er bij waren, we nemen een kijkje in het Gentse "society-leven" en vernemen tal van interessante details die men in geen enkel geschiedenisboek zal tegenkomen.

Wij zouden tientallen bladzijden kunnen schrijven over al het interessante dat in dit boek te lezen staat, maar dat zou geen zin hebben want het zou uiterst fragmentair blijven. De enige goede oplossing bestaat er in het boek zelf te lezen natuurlijk.

Een boek van 541 bladzijden dat uiterst verzorgd gedrukt is en meer dan 250 zwart-wit-foto's bevat. De kaft wordt gevormd door een kleurenreproductie van een zicht op de Kouter in 1763.

Achteraan vindt men alfabetische tabels van persoonsnamen, plaatsnamen en illustraties.

De auteur, de Heer J. d'Udekem d'Acoz zal wel geen onbekende zijn voor de meeste van onze lezers; hij is immers niet aan zijn proefstuk en zijn liefde voor Gent kwam reeds vroeger tot uiting in "Histoire de la Barge de Gand à Bruges" en in "La Cuve de Gand à l'époque romantique. Lettres et souvenirs". Het boek kost 1.795 fr. en kan bekomen worden door storting of overschrijving op Rekening Nr. 390-0013133-93 van TABECO - Kouter 26-28 - 9000 Gent.

H. C.

VERSCHIJNING GEMELD

Nog dit jaar zal er een nieuw kunstboek verschijnen van Gaston De Smet, genoemd "Gent Onbekende Rijkdom".

Moeten wij echt Gaston De Smet nog voorstellen aan onze lezers?

Deze bijzonder knappe Gentse tekenaar die zijn hart aan zijn geboortestad verpand heeft. Gewezen leraar aan St-Lukas te Brussel en nu Ere-Directeur van de Kunstacademie van Hamme.

Welke rechtgeaarde Gentenaar is niet de gelukkige bezitter van zijn eerste boek "Op Gent geraak ik nooit uitgekeken"?

We hoeven dus in feite niemand te overtuigen. Het nieuwe kunstboek leidt ons aan de hand van 72 tekeningen door onze oude abdijen : St-Baafs, St-Pieters, de Bijloke, Niewen Bos, Baudeloo... De titel is goed gekozen, het gaat inderdaad over, voor velen, onbekende rijkdommen. Het is bij het aanschouwen van deze prachtige tekeningen (wij hebben er al enkele van gezien) dat men zich realiseert hoe ongelooflijk rijk wij zijn, dank zij de schatten die ons nagelaten werden door onze voorgangers. Wij komen dan ook tot het besef dat het een misdaad zou zijn deze schatten niet ongeschonden door te geven aan deze die na ons zullen komen. En wij houden ook ons hart vast als wij zien hoe wij in onze moderne tijden vaak lichtzinnig en op een onverantwoorde wijze omgaan met ons onvervangbaar kunstpatrimonium. Onze lezers kunnen nog genieten van de vóórintekening op de luxe-uitgave van dit 136 bladzijden tellend kunstboek van het formaat 28 x 25 cm. met een begeleidende tekst van Mevrouw Marie-Christine Laleman.

Wie vóór 15 november 1990 betaalt komt er van af met 750 fr. Gaat men het boek niet afhalen op de tentoonstelling in de Bijloke op 30 november, dan voegt men er 85 fr. bij voor portkosten.

Te betalen op Rekening Nr. 290-0149086-18 van "C.V. de Witte Cirkel van

Gaston De Smet" - Gent.

Wie een genummerd en gesigneerd exemplaar wenst, moet dit melden en betalen vóór 30 september 1990.

H.C.

DE GEORGE SARTONPRIJS TOEGEKEND AAN EEN VAN ONZE LEDEN

Het was met een bijzonder genoegen dat wij vernamen dat de George Sartonprijs dit jaar toegekend werd aan een van onze trouwe leden, Prof. Dr. Alexander Evrard.

De motieven om de keus op hem te laten vallen waren talrijk. Buiten zijn wetenschappelijke arbeid (verschillende boeken, honderden artikels in vaktijdschriften) hebben ongetwijfeld andere elementen meegespeeld, zoals zijn jarenlange belangloze inzet voor de psychiatrische zorg. Hij speelde een rol bij de oprichting van het Museum in het Guislaininstituut aan hetwelk hij verscheidene voorwerpen schonk. Hij was mede-inrichter van tentoonstellingen over psychiatrie in het St-Janshospitaal in Brugge en in het Guislaininstituut in Gent.

Twintig jaar lang gaf hij gratis een cursus over de Geschiedenis der Geneeskunde aan onze Universiteit. Zijn wetenschappelijke publicaties over de Gentse godshuizen is in vakkringen voldoende bekend. Het is niet voor niets dat hij verkozen werd tot bestuurslid van het Zuidnederlands Genootschap voor de Geschiedenis der Wetenschappen. Maar Prof. Evrard is niet alleen een gewaardeerd wetenschapper, hij is ook een Gentenaar in hart en ziel die zich graag verdiept in onze glorierijke geschiedenis. Hij verdiept er zich niet alleen in, maar doet ook iets concreets om ze levendig te houden. Meer dan 35 jaar geleden was hij de actieve secretaris van het Comité voor de Herdenking van de Slag van Gavere. Er werden toen 2 monumenten onthuld, een op de Markt in Gavere en een aan de kerk van Semmerzake.

Wij zouden hem ook de specialist van de gedenkplaten kunnen noemen, want hij liet er talrijke plaatsen op eigen kosten. Zo bvb. deze aan Seyssone aan het Gemeentehuis van Merelbeke, deze van Guislain in het Ingelandgat, van Hugo Van der Goes in de St-Pietersnieuwstraat, van Dr. Eug. Carp in een auditorium aan de Pasteurdreef, Koning Willem I in de Aula van de Universiteit, enz. Alsof dat nog niet genoeg was werden er door zijn toedoen gedenkpenningen gemaakt : in 1976 bij de 400e verjaardag van de Pacificatie van Gent, in 1980 ter gelegenheid van de 50e verjaring van de vernederlandsing van de R.U.G.

Wij feliciteren Prof. Evrard van harte voor dit welverdiend eerbetoen. Om de waarde te begrijpen van de Sartonprijs is het nodig dat men weet wie George Sarton feitelijk was. Voor deze die het niet zouden weten, verwijzen wij naar een artikeltje dat verscheen in "Gh. Tyd." 1984 - Nr. 5 - pp. 314-318.

GENSCHE PRAOT

't Was lesse van aardrijkskunde, in Dokske Blik zat gelijk gewente wêere te slaope.

- De Schelde, zegt de mîester, verlaat België en komt in Holland; ze verdeelt zich in twee armen : de Oosterschelde, de Hont of Westerschelde en werpt zich vervolgens in de Noordzee.

- Dokske, roept de mîester, ge zit wêere te slaope; g'en hêt er zekers wêere niets van verstâon?

- Toet, Menhîere, zei Dokske.

- Herhâol mij ne kîer wa da'k gezeid hên; 'k ben zekers da g'er niets van en weet.

- Toet, toet, Menhîere, 'k weet het allemâol; mâor 'k en kan op zijn naome nie kome.

- Wa râosde nu van nen naome? Van wie es't da ge spreekt? vrâogt de mîester.

- Van dienen deugniet, menhîere, die dienen âormen hond in de zîe smijt.

OPROEP AAN ONZE LEZERS

Om te kunnen voldoen aan de talrijke vragen naar oude nummers van ons tijdschrift "Ghendtsche Tydinghen", doen wij een beroep op uw medewerking om afstand te doen van nummers of jaargangen die niet meer worden gebruikt. Een overeen te komen vergoeding voor deze vriendendienst kan desnoods overwogen worden.

De inlevering gebeurt op het Documentatiecentrum (Convent Engelbertus, Groot Begijnhof, huis nr. 46, Sint-Amandsberg, alle zondagen van 10 tot 12 uur. Het D.C. is gesloten op feestdagen en in de maanden juli en augustus. Wij danken u bij voorbaat voor uw geste.

De bibliothecaresse,
Mevr. Van Geluwe-Eggermont A.